Людзьмі звацца!
Янка Купала.

СПРАВА

№ 19
Лістапад
2012 г.

http://vk.com/id168308417

Выдаецца з лютага 2012 г.

ІНФАРМАЦЫЙНА - ГРАМАДСКІ БЮЛЕТЭНЬ МАГІЛЁЎСКАГА РАЁНА

Бюджэт

Парламент прыняў у першым чытанні праект дзяржаўнага бюджэту краіны на 2013 год.

Увесь бюджэт складае 14 мільярдаў 300 мільёнаў даляраў, і 7,5 мільярда адразу сыходзяць на так званую агульнадзяржаўную дзейнасць. Гэта прэзідэнт, Саўмін, парламент, мясцовыя органы ўлады, падаткавікі, дыпламаты, выбары, матэрыяльныя і нематэрыяльныя рэзервовыя фонды, абслугоўванне дзяржаўнага доўгу.

Да ведама: беларускі прэзідэнт разам з тымі структурамі, якія забяспечваюць яго дзейнасць, абыходзіцца краіне ў 17,5 мільёна за год (і гэта без уліку Службы аховы). Гэта даражэй, чым утрымліваць 110 дэпутатаў і 56 сенатараў разам узятых - гадавы бюджэт Нацыянальнага сходу - 10,6 мільёна.

Расходы на нацыянальную абарону складаюць 720 мільёнаў даляраў. Праваахоўныя органы «адкусваць» 1,23 мільярда. Больш за ўсё ў гэтай частцы прыпадае на МУС і турмы. Выдаткі на КДБ - больш за 91 мільён даляраў.

У агульнадзяржаўных выдатках прадугледжаны выдаткі на навуку - і фундаментальную, і прыкладную. Усяго - 176 мільёнаў. А на міліцыю, між іншым, амаль паўмільярда!

Далей у дзяржаўных расходах ідзе тое, што прыносіць краіне грошы - рэальны сектар. Нешта датуецца, паколькі паслугі галіны маюць вялікую сацыяльную значнасць, а плаціць спаўна людзі проста не могуць. Дзесьці з дзяржаўных сродкаў падтрымліваюцца перспектыўныя праекты і стварэнне інфраструктуры. Гэта транспарт, дарогі, сельская гаспадарка, лясная гаспадарка, будаўніцтва, прамысловасць, Гідрамет і ўсякія падобныя арганізацыі. Яны патрабуюць з бюджэту крыху больш за 2 мільярдаў.

Дзяржаўнаму бюджэту ўся сфера жыллёва-камунальнай гаспадаркі разам з добраўпарадкаваннем населеных пунктаў і вялікай праектна-каштарыснай і навукова-даследчай дзейнасцю ў гэтай сферы абыйдзецца ў ... 11,4 мільёна даляраў.

Бальніцы, паліклінікі, бясплатныя лекі - уся сфера аховы здароўя запатрабуе 629,000,000 даляраў. Гэта нямала, паколькі Канстытуцыя гарантуе ўсім бясплатнае медыцынскае абслугоўванне. Але звернем увагу, што гэта менш, чым на войска.

Адукацыя - дзіцячыя сады, школы, ПТВ, ВНУ... На ўсё пра ўсё - 781 мільён. Калі б прэзідэнцкі фонд ды вярнуць гэтай сферы, то і за падручнікі не трэба было б плаціць, і месцы ў ВНУ былі б бясплатнымі.

Сацыяльная палітыка - 977 мільёнаў. Гэта таксама шмат. Але не больш, чым мы трацім на міліцыю, суды, пракуратуру і г.д.

Ахове прыроды застаюцца слёзы - 80 мільёнаў.

Культура, фізкультура, спорт, СМІ - 280 мільёнаў. І гэта, між іншым у два разы менш, чым на міліцыю ...

У працяг тэмы

БРСМ абыходзіцца беларусам амаль як апарат Саўміна

Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі атрымае ў 2013 годзе з дзяржаўнага бюджэту 4,5 млн. даляраў, што на 1,7 млн. больш, чым у мінулым годзе ($ 2.82 млн.).

Гэтая лічба параўнальная з бюджэтам Савета міністраў і амаль у тры разы больш дзяржаўнага фінансавання такіх ТБ-каналаў, як СТВ ці АНТ.

У параўнанні з 2012 годам БРСМ «асвоіць» ў наступным годзе на 57% больш грошай.

Між тым, па словах А.Лукашэнкі, у 2013 годзе дзяржава павінна была спыніць фінансаванне БРСМ. У наступным годзе арганізацыя павінна была выйсці на самаакупнасць. Для гэтага БРСМ па ўсёй краіне нават вылучалі аб'екты пад клубы і забаўляльныя комплексы. Зрэшты, гэта ўжо не першы выпадак, калі арганізацыя не апраўдвае надзеі кіраўніцтва: у 2011 годзе таксама чакалася, што БРСМ зможа сам зарабляць грошы.

Міхась БАРАЗНА.

Паводле "НВ"і generation.by

Недааралі...

Сельскія працаўнікі сур'ёзна "недааралі" да $ 500

Белстат паведаміў, што налічаная намінальная сярэднямесячная заработная плата работнікаў сельскай гаспадаркі ў Беларусі за студзень-верасень 2012 года склала 2547,5 тыс. рублёў, у тым ліку за верасень - 3125,2 тыс. рублёў, або 369,4 долара ў эквіваленце, што вельмі не дацягвае да запаветнай для ўладаў мяжы ў 500 даляраў. І гэта пры тым, што за студзень-верасень рэальная заработная плата ў сельскай гаспадарцы вырасла на 23,2% (у цэлым па краіне - на 15,4%).

Акрамя гэтага ў Беларусі прадугледжаны меры стымулявання працы спецыялістаў сельскай гаспадаркі. У прыватнасці, маладому спецыялісту, які прыбыў на працу ў сельскагаспадарчую арганізацыю, на працягу першых двух гадоў робіцца даплата ў памеры тарыфнай стаўкі першага разраду, устаноўленай урадам (у цяперашні час - 225 тысяч). Кіраўнікам і спецыялістам, якія прыбылі на працу ў сельгасарганізацыі і працягваюць па заканчэнні двух гадоў з дня заключэння з імі працоўнага дагавора працаваць у іх на пасадах у адпаведнасці з атрыманай кваліфікацыяй (спецыяльнасцю), на працягу наступных трох гадоў робіцца даплата ў трохразовым памеры тарыфнай стаўкі першага разраду (у цяперашні час - 675 тыс. рублёў). Паспяхова працуючым спецыялістам прысвойваюцца званні з выплатай адпаведнай надбаўкі: *"спецыяліст сельскай гаспадаркі 1-га класа"* - 50% службовага акладу; *"спецыяліст сельскай гаспадаркі 2-га класа"* - 30% службовага акладу.

Нагадаем, што яшчэ па выніках верасня Белстат адрапартаваў, што сярэдні заробак у краіне ўжо пераваліўў за 4 млн, такім чынам практычна ўшчыльную наблізіўшыся да запаветнай мэты ў 500 даляраў, а ў Мінску і зусім практычна дарос да 600! Аднак па дадзеных таго ж Белстата, заробак амаль паловы беларусаў па стане на верасень не перавышала 3 млн, гэта значыць была ніжэй за 400 даляраў. У верасні Белстат зафіксаваў сумны для грамадзян факт, што ўпершыню ў гэтым годзе зарплата не толькі не расла, а нават і знізілася. І гэта пры тым, што гаворка ідзе аб налічанай зарплаце, рэальная ж, тая, што "на рукі", значна ніжэй.

М. Б.

Літоўцы ідуць у Палыкавічы

Сучасны цэнтр гандлю і вольнага часу пабудуе ў бліжэйшыя некалькі гадоў ля Магілёва літоўская кампанія «Дварас». У ім размесцяцца не толькі крамы, але і кафэ, рэстараны, залы з гульнявымі аўтаматамі, казіно, боўлінг, кінатэатр і паркінг на 2 000 аўтамабіляў – агульная плошча гандлёва-забаўляльнага цэнтра складзе каля 75 000 квадратных метраў.

Будучы гандлёвы цэнтр будзе знаходзіцца недалёка ад вёскі Палыкавічы Магілёўскага раёна – літоўцы ўжо заключылі інвестыцыйную дамову з Магілёўскім аблвыканкамам. Дадзеная пляцоўка абраная невыпадкова: яна знаходзіцца побач з мікрараёнам «Саломінка», які імкліва развіваецца; таксама побач знаходзяцца дзве буйныя магістралі – Магілёў - Мінск і Санкт-Пецярбург - Адэса. Кошт праекта складзе каля 75 млн. еўра. Будаўніцтва пачнецца ўжо у пачатку 2013 года, завяршыць яго плануюць да канца 2014 - пачатку 2015 года. Мяркуецца, што ў новым цэнтры гандлю і вольнага часу будзе створана 2 000 - 2200 працоўных месцаў.

Антон ДУБАЛОМАЎ.

Знаходка археолагаў

Рэдкае пахаванне часоў пачатку хрысціянізацыі Беларусі знойдзена археолагамі ля Магілёва. У ходзе раскопак кургана археолагі выявілі багатае жаночае пахаванне X-XI стагоддзяў. Як сведчаць знаходкі – срэбнае скроневае кальцо, візантыйскія каралі з сіняга шкла, крыжападобная падвеска, рэшткі скуранога плашча і іншыя, тут была пахавана прадстаўніца крывічоў шляхетнага роду.

Падобных пахаванняў паблізу Магілёва з такой вялікай колькасцю артэфактаў раней знаходзіць не ўдавалася, паведаміў загадчык кафедры археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін прафесар Ігар Марзалюк.

Яшчэ адна асаблівасць гэтага пахавання ў тым, што былі знойдзены рэшткі драўлянага вядра, або, як апісваецца ў былінах, *«чары зеленыя»* з мёдам, якая стаяла ля ног пахаванай дзяўчыны.

Знаходка археолагаў

Пляцоўка, дзе была пахавана жанчына, была папярэдне выпалена і прысыпана пяском, а таксама агароджаная невялікімі валунамі.

«У культурна-гістарычным сэнсе гэтыя знаходкі неацэнныя, таму што з іх дапамогай можна прасачыць момант трансфармацыі паганства. Яны распавядаюць нам, як жылі нашы продкі, у што верылі, чым займаліся, а таксама пра тое, як яны памерлі. Акрамя таго, дзякуючы такім знаходкам мы можам дакладна вызначыць межы рассялення крывічоў на тэрыторыі Магілёўскай вобласці, якую ў сярэднявеччы засялялі таксама дрыгавічы і радзімічы», **- сказаў Ігар Марзалюк.**

Паводле яго слоў, пакуль ля Магілёва было даследавана толькі адно курганнае пахаванне. Вясной і летам наступнага года раскопкі ў гэтым месцы будуць працягнутыя, і не выключана, што фонды археалагічнай лабараторыі Магілёўскага дзяржаўнага універсітэта папоўняцца новымі унікальнымі экспанатамі.

Сяргей ПІСЬМЕННЫ.

Здарэнне

8 лістапада раніцай у Магілёве на мосце праз р.Днепр па вул. Каралёва адбыліся два ДТЗ. У адным з іх пашкоджана каля 10, у другім – 11 аўтамабіляў. У іх ліку аўтобус і маршрутнае таксі. На шчасце, загінулых няма. Затор працягваўся больш за гадзіну, затым рух нармалізаваўся. Папярэдняй прычынай таго, што адбылося сталі ўмовы надвор'я і адсутнасць пільнасці ў кіроўцаў. 7 лістапада надвор'е было дастаткова цёплым,перыядычна ішоў дождж, а ўначы на дарозе ўтварылася тонкая скарыначка лёду. Па словах кіроўцаў-удзельнікаў ДТЗ, дарога стала падобнай на шкло, а машыны на такім пакрыцці не заўсёды кіруюцца, часта паводзяць сябе непрадказальна.

Алесь СУВОРАЎ.

Забываем мы про наших мам...

Забываем все-таки про мам.
А они скучают вечерами,
Изредка названивая нам
И всегда интересуясь нами.
Времени у нас, обычно, нет -
Мы живем серьезными делами,
Забывая часто, что в ответ
Позвонить мы обещали маме.
Мама, я звоню тебе, когда
На душе осенние печали.
Чтоб, как в те - далекие года
Слушали меня и понимали.
Хорошо, что есть куда звонить,
Хорошо, что есть кому ответить.
Пусть не рвется долго эта нить,
Может быть, главнейшая на свете!
Как они, что их волнует там?
Далеко, а может, близко где-то...
Забываем мы про наших мам.
И легко себе прощаем это.

Пётр ДАВЫДОЎ.

Алег ІГНАЦЕНКА: "Гэта чарговая прафанацыя"

Экс-начальнік Галоўнага ўпраўлення службы кантролю Алег Ігнаценка скептычна ставіцца да ідэі *«аптымізаваць»* колькасць дзяржаўных чыноўнікаў. *«Нічога яны не зробяць, яны на такое не здольныя. Такія рэчы «з кандачка» не вырашаюцца, гэта сур'ёзныя пытанні. Сапраўды, калі ў нас 40-45% колькасці апарата скараціць – гэта ніяк не адаб'ецца на кіраванні дзяржаўнымі працэсамі. Але не з цяперашнімі падыходамі. Таму ўся гэтая ідэя нагадвае мышыную валтузню. Думаю, усё гэта несур'ёзна і перспектыў у гэтай ініцыятывы ніякіх няма. Даю гарантыю, што ніхто нічога скарачаць не будзе. Нават магу спрагназаваць, што гэта своеасаблівая чыстка тых хто не даспадобы,* – сказаў ён у інтэрв'ю «Радыё Свабода».

Спадар Ігнаценка «крыжовы паход» на бюракратыю лічыць чарговай «прафанацыяй». Паводле яго слоў, за апошнія паўтара дзясятка гадоў колькасць чыноўнікаў ва ўсіх ведамствах вырасла ў разы, і такая відавочная тэндэнцыя да гэтага часу нікога чамусьці не трывожыла.

«За 16-18 апошніх гадоў так званая «аптымізацыя апарата» прывяла да адваротнага эфекту. Мяркуйце самі: раней служба кантролю складала 103 чалавекі і былі 3 ці 4 машыны. І нават яшчэ вывучалася пытанне: дадаваць да існуючых 102 рэвізораў яшчэ аднаго? А цяпер у Камітэце дзяржкантролю – паўтары тысячы чалавек і больш за 130 аўтамабіляў, хай нават уключна з тым, што яны Дэпартамент фінансавых расследаванняў далучылі. І так любую галіну ўзяць, любы апарат кіравання. Калі раней было 540, потым 760 чалавек кіраўніцтва ў Мінску, то сёння гэтая лічба на парадак больш. Я нават не ведаю, як гэта рэальна можа вытрымліваць бюджэт, як нашы пенсіянеры яшчэ маўчаць да гэтага часу, таму што фактычна гэта ўсё неэфектыўна, гэты бюракратычны апарат працуе сам на сябе. Такія пытанні трэба вельмі сур'ёзна рыхтаваць, вельмі сур'ёзная прапрацоўка патрэбна. А так – проста чарговы «пшык», – сказаў Алег Ігнаценка.

Па дадзеных Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у мінулым годзе ў сферы дзяржаўнага кіравання ў Беларусі было задзейнічана каля 166 тысяч чалавек, або 3,5% насельніцтва, занятага ў эканоміцы.

Антон ДУБАЛОМАЎ.

Нацысцкія графіці ў Магілёве

У цэнтры горада з'явіліся графіці з нацысцкай сімволікай. Хто і калі іх зрабіў, невядома. Нацысцкія графіці, зробленыя пад трафарэт, з'явіліся насупраць мемарыяльнага знака «У памяць аб габрэях – ахвярах нацызму». Іншыя надпісы і малюнкі былі заўважаныя ў некалькіх месцах у раёне вуліцы Лазарэнка, у тым ліку – на доме, дзе ўсталяваная мемарыяльная дошка ў памяць аб савецкім генерале, які загінуў падчас вызвалення Магілёўскай вобласці, у гонар якога названая вуліца. Камунальныя службы не зафарбоўваюць надпісы і малюнкі.

Алесь СУВОРАЎ. Паводле РС.

Самы моцны

Віталь Сітнікаў з Магілёва усталяваў новы сусветны рэкорд па экстрэмальным уздыме цяжараў. За тры гадзіны, 12 хвілін і 11 секунд ён штурхнуў 32-кілаграмовую гіру паперамення правай і левай рукой 2,5 тыс. разоў. На падрыхтоўку да гэтага дасягнення ў асілка спатрэбілася паўтара месяца мэтанакіраваных трэніровак. Пераважна займаецца ён зараз дома, удзельнічае актыўна ў розных мерапрыемствах. Сваё новае дасягненне Віталь мае намер зарэгістраваць у Кнізе рэкордаў Гінеса і "Дзіва".

У спаборніцтвах па гіравым спорце В.Сітнікаў прымае ўдзел з 1997 года. На рахунку атлета ў экстрэмальным уздыме цяжараў больш за 20 рэкордаў свету, з іх 15 цяпер дзеючых. На сёння гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў сярод дзеючых рэкардсменаў свету ў дадзеным выглядзе.

Віталь Сітнікаў працуе электразваршчыкам на Магілёўскім металургічным заводзе. Упершыню гіру ў рукі ўзяў на штогадовым свяце Дзень металурга ў 1995 годзе. З гэтага часу экстрэмальных уздымам цяжараў займаецца пастаянна.

Сяргей ПІСЬМЕННЫ.

Палыкавіцкая крыніца

(Працяг. Пачатак у № 16 - 18)

Вада тут здаўна лічылася гаючай. А імператрыцы Аляксандры Фёдараўне белы пясок нагадваў чарнаморскае ўзбярэжжа Крыма... Царскай сям'і даводзілася жыць у Магілёве, дзе ў час першай сусветнай вайны размяшчалася Стаўка Вярхоўнага галоўнакамандуючага. Мікалай II пастаянна наведваў малебны у Палыкавіцкай царкве і ахвяраваў храму, а таксама жабракам немалыя грошы.

Не прамінуў сюды зазірнуць і ўсесаюзны стараста Міхаіл Калінін. Аднак яго візіт не выратаваў ні царкоўныя будынкі, ні саму крыніцу. Адразу пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года пачалося разрабленне маёнтка ў Палыкавічах. У пачатку 30-х гадоў у царкве размясцілі дом інвалідаў, пабудовы каля крыніцы разбурылі. У вайну акупацыйныя ўлады зноў дазволілі ў храме аднавіць служэнне. Набажэнствы праводзіліся да 1946 года. Потым усё разбурылі, з царкоўнай маёмасці захаваўся толькі адзін звон з чатырох.

Быў пры храме і невялікі некропаль, дзе хавалі святароў. Яго разрабавалі яшчэ ў грамадзянскую вайну. Калісьці ў некропалі налічвалася каля 100 магіл, цяпер засталося толькі 8, яшчэ 7 засыпаны зямлёй альбо пашкоджаныя. У гэтай сувязі ёсць факты, якія нельга ні пацвердзіць, ні абвергнуць. У вёсцы распавядаюць, што ўсе аднавяскоўцы, якія ўдзельнічалі ў разбурэнні царквы і крыніцы, загінулі альбо памерлі пакутлівай смерцю, або сышлі з розуму.

У канцы 1990-х гадоў тут пачалося аднаўленне былога помніка культавай архітэктуры – капліцы Святой вялікапакутніцы Параскевы. 29 мая 2000 г. нановапабудаваная капліца была асвечана арцыбіскупам Магілёўскім і Мсціслаўскім Максімам.

Юлія БРУК.

(З а к а н ч э н н е б у д з е)

«Чалавек шчаслівы тады, калі ён у гармоніі з сабой. І калі ўжо перастаў баяцца – сябе, сваіх думак, сваіх пераканнянняў. І калі ён любім. Самае страшнае – быць не у ладу са сваім сумленнем. Вы засынаеце і, застаючыся сам-насам з сабой, разумееце, чаго вартыя. Калі вы ўвесь час хлусіце, сумленне вас за гэта есць. І калі вы за сваё жыццё не знайшлі час зразумець, што такое каханне, і аддаць гэта пачуццё не толькі сабе, а каму-небудзь яшчэ, – вы вельмі гаротным духам». *Дзіяна АРБЕНІНА.*

"СПРАВА"
Инфармацыйна-грамадскі бюлетэнь Магілёўскага раёна Магілёўскай вобласці, Рэспубліка Беларусь.
Выданне здзяйсняецца ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб сродках масавай інфармацыі".

Заснавальнік і адказны за выпуск - Мікалай Адамавіч ЯЦКОЎ
Адрас: 213107 Магілёўскі раён, в.Брылі, вул. Юбілейная 6 - 7
тэл. маб. +375293732886
e-mail: bryli@mail.ru

Матэрыялы друкуюцца на мове аўтараў.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Звярстана і надрукавана на ўласным абсталяванні.
Падрыхтавана да друку 15.11.2012. 21.00.
Наклад 299 асобнікаў. Распаўсюджваецца бясплатна.

«СПРАВА» заўсёды на www.kamunikat.org/